

TELUGU	TEL T11A	2022-2023	B.A.,B.Com., B.B.A., B.B.A. – Ana. B.B.A. (RM), B.Com. –CA, B.C.A. & B.Sc.,
--------	----------	-----------	---

పాఠ్య ప్రణాళిక

SEMESTER – I

TELUGU – I

CREDITS: 3

యూనిట్-I రాజనీతి - నన్నయ

మహాభారతము - సభాపర్వం - ప్రథమాశ్వాసంలో 26వ పద్యము “మీవంశమున..... నీవు వారిదైన నేరై
తింగినుండి 57వ పద్యము “నయథాశక్తి వాని ననుష్ఠితు బ్రియముతోడ” వరకు.

యూనిట్-II దక్షయజ్ఞం - నన్నెచోడుడు

కుమార సంభవం - ద్వితీయాశ్వాసంలో 49వ వచనం “అంతకమున్ను..... భయంకరా కార
ంబుదాల్చిన” నుండి 86వ పద్యం “ప్రమథగణము..... కనిరిశంభు” వరకు.

యూనిట్-III ధామ్యధర్మోపదేశము - తిక్కన

మహాభారతము - విరాటపర్వము - ప్రథమాశ్వాసంలో 116వ పద్యం “ఎఱిగెడు వారికినైనను..... వలయు దగియెడు
బుద్ధుల్” నుండి 146వ పద్యం “అతడు నియతితోడ సంచయములు దగ జపించుచుండె” వరకు.

యూనిట్-IV మధుర స్నేహం - పోతన

ఆంధ్రమహాభాగవతము - దశమస్కంధము - కుచేలోపాఖ్యానంలో 962వ పద్యం “లలిత పతివ్రతాతిలకంబు.....
..... కుపాయమూహింప వైతి” నుండి 983వ పద్యం “తన మృదుతల్పమందు.....
..... ధరణీసురు డెంతటి భాగ్యవంతుడో” వరకు.

యూనిట్-V సీతారావణ సంవాదం - మొల్ల

రామాయణము-సుందరకాండములోని 40వ వచనం “ఆరామంజూచి.....వృక్షం బారోహించి
యందు” నుండి 87వ పద్యం “కావున నిక్కోమలియెడ..... మనకు దిక్కుగు మీదన్” వరకు.

వ్యాకరణము:

1. సంధులు:- సవర్ణ, గుణ, యణాదేశ, వృద్ధి, అకార, ఇకార, ఉకార, త్రిక సంధులు.
2. సమాసములు:- తత్పuruష, కర్మధారయ, ద్వంద్వ, ద్విగు, బహువ్రీహి సమాసములు.
3. ఛందస్సు:- వృత్త పద్యాల్లో ఉత్పలమాల, చంపకమాల, శార్దూలము, మత్తేభము.
జాతులు, ఉపజాతుల్లో కందము, తేటగీతి, ఆటవెలది మరియు ముత్యాలసరాలు.
4. అలంకారములు:- శబ్దాలంకారాల్లో అనుప్రాసాలైన వృత్త్యనుప్రాస, ఛేకానుప్రాస, లాటానుప్రాస, అంత్యాను
ప్రాసములు. అర్థాలంకారాల్లో ఉపమ, ఉత్పేక్ష, రూపక, శ్లేషలు.

ఆధార గ్రంథాలు:

1. శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము - సభాపర్వము-తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రచురణ
2. శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము -విరాటపర్వము-తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం ప్రచురణ
3. కుమార సంభవం - నన్నెచోడుడు
4. శ్రీ మహాభాగవతము - పోతన
5. రామాయణము - మొల్ల

V. క్రింది వానిలో మూడింటిని విడదీసి, సంధి కార్యము వ్రాయండి: L3 3×2=6 మా

1. శత్రైకవృద్ధి 2. జగమెల్ల 3. మనుజేంద్రుడు
4. కష్టాత్ముడు 5. ఇక్కోమలి

VI. క్రింది వానిలో మూడింటికి విగ్రహ వాక్యాలు వ్రాసి, సమాస నాములు తెల్పండి: L3 3×2=6 మా

1. అష్టాంగాలు 2. ఆశ్రయము 3. భీమార్జునులు
4. మధుర స్నేహం 5. తోయాజాక్షి

VII. క్రింది పద్య పాదాన్ని గణ విభజన చేసి, యతిని గుర్తించి ఏపద్యపాదమో తెల్పండి: L3 1×4 = 4 మా

తన మృదుత్పమందు వనితామణియైన రమాలలామ పొం

(లేదా)

క్రింది వానిలో ఒకదానికి లక్ష్య, లక్షణ సమన్వయం చేయండి. L3

1. తేటగీతి 2. ముత్యాలసరాలు 3. ఆటవెలది

VIII. క్రింది పద్యంలోని అలంకారమును గుర్తించి లక్ష్య, లక్షణ సమన్వయం చేయండి: L3 1×4 = 4 మా

బాల సఖుడైన యప్పద్మ పత్రనేత్రు

గాన నేగి దరిద్రాంధకార మగ్ను

లయిన మము నుద్ధరింపుము హరి కృపాక

టాక్ష రావిదీప్తి వడసి మహాత్మ! నీవు.

(లేదా)

క్రింది వానిలో ఒకదానికి లక్ష్య, లక్షణ సమన్వయం చేయండి. L3

1. వ్రత్యానుప్రాసము 2. లాటానుప్రాసము

----- 0000000 -----

తెలుగు - మొదటి సెమిస్టరు కావ్యసుధ - ప్రథమ సంవత్సరం

TELUGU	TEL T11A	2022-2023	B.A.,B.Com., B.B.A., B.B.A. – Ana. B.B.A. (RM), B.Com. –CA, B.C.A. & B.Sc.,
--------	----------	-----------	---

ప్రశ్నపత్ర నిర్మాణ సూచిక:

1. ప్రతిపదార్థ పద్యాలు :	2-1	1x10 = 10 మా
2. సందర్భసహిత వ్యాఖ్యలు :	3-2	2x05 = 10మా
3. సంగ్రహ రూప ప్రశ్నలు :	3-2	2x05 = 10మా
4. వ్యాసరూప ప్రశ్నలు :	4-2	2x10 = 20మా
5. వ్యాకరణాంశములు		
1. సంధికార్యములు :	5-3	3x02 = 06మా
2. సమాసములు :	5-3	3x02 = 06మా
3. ఛందస్సు:	2-1	1x04 = 04మా
4.అలంకారములు :	2-1	1x04 = 04మా

గమనికలు/సూచనలు :

I. ప్రతిపదార్థ పద్యాలు:- యూనిట్ I రాజనీతి, యూనిట్ III ధామ్మ ధర్మోపదేశం, యూనిట్ IV మధురస్నేహంల నుండి రెండు పద్యాలు ఇవ్వాలి. అవి కూడా ఈ క్రింది పద్యాల నుండి రెండు ఇవ్వాలి.

1. రాజనీతి :	పద్యసంఖ్య 37	ఉత్తమ మధ్యమాధమ.దప్పకుండగన్
	పద్యసంఖ్య 53	బహుధనధాన్యదుర్గముల్
3. ధామ్మ ధర్మోపదేశం :	పద్యసంఖ్య 123	రాజగృహంబు కంటి.సేయగన్
	పద్యసంఖ్య 129	ధరణిపు చక్క. నీతికొల్పనన్
4. మధురస్నేహం :	పద్యసంఖ్య 6	కలలోనం దను సంపద్విశేషిన్నతుల్
	పద్యసంఖ్య 15	కనిడాయం జనునంత. బగెన్ దల్లమున్

II సందర్భ సహిత వ్యాఖ్యలు:- రాజనీతి, దక్షయజ్ఞం, ధామ్య ధర్మోపదేశము, మధుర స్నేహం, సీతారావణ సంవాదం ఐదు పాఠ్యాంశాల నుండి ఈ క్రింది వాటిలో మాత్రమే యివ్వవలసి ఉన్నది.

1. రాజనీతి : (అ) ఋణములెత్తె యుత్తమ బుద్ధిన్ (ఆ) వార్తయందు జగము వర్తిల్లు చున్నది
(ఇ) పంచితె నీవు వాలిదైన నేర్వెఱింగి (ఈ) కృతము దలంచి ప్రాణములు విడుతురనిన్
2. దక్షయజ్ఞం : (అ) నన్ను (బన్ను దక్షు బట్టి తెచ్చెదన్ (ఆ) ఎలుకతోడి కోపమున నిల్లేర్చునట్లు
(ఇ) ఆ క్షణము వచ్చె (బ్రిలోక భయంకరాకృతిన్ (ఈ) నాలుక (గోసి యుప్పు నింపుండు
3. ధామ్యధర్మోపదేశము : (అ) కలసి పలుకవలయు ధరణీశుకడన్ (ఆ) ఆపద నిస్తలించి పిదప నెగడవలయు
(ఇ) చెప్పంగ వలయు (దగియెడు బుద్ధుల్ (ఈ) బ్రతికితిమి మీ కరుణన్
4. మధురస్నేహం : (అ) చనియె గోవింద దర్శనోత్సాహి యగుచు (ఆ) ధరణీసురు (డెంతటి భాగ్యవంతుడో
(ఇ) దీని కుపాయ మూహింపవైతి (ఈ) కానుకేమైన కొంపోవ గలదె మనకు ?
5. సీతారావణ సంవాదం : (అ) ఉండుటిది న్యాయమె లతాంగి! (ఆ) రాముడే లీతి లంకకు రాగలండు?
(ఇ) దానవులను గెలువ నరుల తరమే జగతిన్ (ఈ) దారుణ కృత్యము సేయ (గూడునే

III సంగ్రహ రూప ప్రశ్నలు : రాజనీతి, దక్షయజ్ఞం, ధామ్య ధర్మోపదేశము, మధుర స్నేహం, సీతారావణ సంవాదం ఐదు పాఠ్యాంశాల నుండి యివ్వవలసి ఉన్నది.

IV వ్యాసరూప ప్రశ్నలు : రాజనీతి, దక్షయజ్ఞం, ధామ్య ధర్మోపదేశము, మధుర స్నేహం, సీతారావణ సంవాదం ఐదు పాఠ్యాంశాల నుండి పార్వభాగ సారాంశం గురించి వ్యాస ప్రశ్నలను యివ్వవలసి ఉన్నది.

వ్యాకరణాంశములు : కావ్యసుధ - తెలుగు వాచకములోని వ్యాకరణాంశములను ఇవ్వవలసి యున్నది.

V సంధులు:- సవర్ణ, గుణ, యణాదేశ, వృద్ధి, అకార, ఇకార, ఉకార, త్రిక సంధులు.

VI సమాసములు:- తత్పురుష, కర్మధారయ, ద్వంద్వ, ద్విగు, బహువ్రీహి సమాసములు.

VII ఛందస్సు:- వృత్త పద్యాల్లో ఉత్పలమాల, చంపకమాల, శార్దూలము, మత్తేభము.

జాతులు, ఉపజాతుల్లో కందము, తేటగీతి, ఆటవెలది మరియు ముత్యాలసరాలు.

VIII అలంకారములు:- శబ్దాలంకారాల్లో వృత్తసుప్రాస, ఛేకాసుప్రాస, లాటాసుప్రాస, అంత్యాసు ప్రాసములు.

అర్థాలంకారాల్లో ఉపమ, ఉత్పేక్ష, రూపక, శ్లేషలు